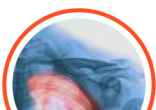

Wegovy
:STEPUPמחקר עולם
אמיתי עםחדש בישראל:
זה הזמן להכיר -לא רק המשקל
יורד: עם וויגוביטיפול באוזמפיק
2 מ"ג משפרהמאפיינים
המולקולרייםהלך לעולמו
ד"ר יצחקהפסקת עישון
מתמשכת'חדש'
חום

Get Notifications

מאמר זה התפרסם באתר דוקטורס אונלי <https://doctorsonly.co.il>

חדשות

מחקר ענק קושר בין זיהומי TORCH מולדים לסיכון מוגבר לאוטיזם

פרופ' בילבסקי, מומחה לזיהומים מולדים משניידר, מסתייג מאיחוד האבחנות במחקר השוודי: "הכללת מחלות שונות לחלוטין תחת הגדרה אחת אינה מאפשרת להבין את הסיכון הממשי"

מערכת דוקטורס אונלי 10:06 ,18.10.2026

פרופ' אפי בילבסקי, מומחה למחלות זיהומיות בכלל ולזיהומים מולדים בשניידר. "נדרשות עבודות מדויקות יותר, ענף הגדרות מדויקות יותר". צילום: דוברות ביה"ח

ילדים שנולדו עם זיהום TORCH מולד מאובחנים באוטיזם בשיעור גבוה, בערך פי שלושה, ובמוגבלות שכלית בשיעור גבוה בערך פי שבעה, בהשוואה לילדים שנולדו

בלי זיהום. הקשר נשמר גם כשהחוקרים השוו בין הילדים לאחיהם שלא נדבקו. כך עולה ממחקר של חוקרים ממכון קרולינסקה בשטוקהולם, שפורסם לאחרונה בכתב העת [JAMA Pediatrics](#).

עוד בעניין דומה

בדיקה ממוקדת ל-CMV מפספסת יותר ממחצית המקרים ביילודים
בתוך עשור: זינוק של 700% באבחון ילדים עם אוטיזם בישראל
שיפור ויסות רגשי בקרב מתבגרים וצעירים על הרצף האוטיסטי

זיהומי TORCH הם קבוצה של זיהומים שעלולים לעבור מהאם לעובר דרך השליה: טוקסופלזמה, עגבת, אדמת, ציטומגלויורוס (CMV) והרפס סימפלקס. החוקרים בחנו נתונים של כ-3.7 מיליון ילדים שנולדו בשוודיה בין השנים 1987 ל-2021, ועקבו אחריהם עד לסוף שנת 2023, בממוצע כ-20 שנה. 975 מהם אובחנו עם זיהום TORCH מולד, שיעור של 2.5 לכל 10,000 לידות. כמחצית מהמקרים היו זיהומי CMV. לדברי החוקרים, שיעור הזיהומים ירד אחרי אמצע שנות ה-90, כשבשוודיה האדמת כמעט נעלמה בעזרת תכנית החיסונים הלאומית.

הקשר לזיהום היה חזק יותר בצורות החמורות של מוגבלות שכלית. במוגבלות קלה, הסיכון היה גבוה בערך פי שלושה, ובמוגבלות קשה הוא היה גבוה בערך פי 23. בהשוואה בין אחים התקבלו סיכונים דומים ואף גבוהים יותר.

באוטיזם, הקשר היה חזק יותר בקרב ילדים שאובחנו גם עם מוגבלות שכלית, שבהם הסיכון היה גבוה בערך פי שישה, לעומת פי שניים בערך בקרב ילדים ללא מוגבלות שכלית. שני הקשרים נשמרו גם בהשוואה בין אחים. לפי החישוב של החוקרים, בערך אחד מכל חמישה ילדים שנולדו עם זיהום TORCH עלול לפתח אוטיזם.

החידוש המרכזי במחקר הוא ההשוואה בין אחים. החוקרים מציינים שבמחקרים קודמים על זיהומים נפוצים בהריון, הקשר לאוטיזם היה מתון ונעלם ברובו כשהשוו בין בני אותה משפחה. המשמעות היא שגורמים משפחתיים משותפים הסבירו אותו ולא הזיהום עצמו.

בזיהומי TORCH, לעומת זאת, הקשר נשמר. החוקרים לא מצאו קשר עקבי להפרעה טורדנית-כפייתית (OCD). הקשר ל-ADHD שנמצא ברמת האוכלוסיה נעלם בהשוואה בין אחים. גם לפסיכוזה לא נמצאה תמיכה, אם כי מספר המקרים היה קטן מדי לניתוח מלא.

החוקרים בדקו גם את הציון המסכם בסוף לימודי החובה, בגיל 16, בקרב ילדים שלא אובחנו עם אוטיזם או מוגבלות שכלית. הציונים של ילדים שנחשפו לזיהום היו נמוכים במעט: ירידה של 1.5 נקודות בסולם שהממוצע בו הוא 100. בהשוואה בין אחים נמצאה ירידה דומה, אך היא לא היתה מובהקת סטטיסטית והחוקרים מציינים שהאומדנים הללו אינם מדויקים. כשבחנו זיהומים ספציפיים, אדמת ו-CMV נקשרו לציונים נמוכים יותר.

למרות הסיכון הגבוה ברמת הילד הבודד, החוקרים מדגישים שהזיהומים נדירים. לפי ההערכה שלהם, זיהומי TORCH אחראים לכ-1.2% ממקרי המוגבלות השכלית הקשה עד העמוקה ולכ-0.034% בלבד ממקרי האוטיזם בשוודיה. לכן, מניעה של הזיהומים היתה מונעת רק חלק קטן מהמקרים באוכלוסיה.

מבחינת מגבלות המחקר, הוא כלל רק זיהומים שאובחנו קלינית, כלומר זיהומים תסמיניים. בשוודיה אין בדיקת סקר ליילודים לזיהומי TORCH ולכן לא ניתן היה לבחון מה קורה לילדים עם זיהום ללא תסמינים. בנוסף, החוקרים לא יכלו לבדוק אם טיפול בזיהום השפיע על התוצאות.

לדברי החוקרים, יחד עם מחקרים קודמים על זיהומים נפוצים בהריון, הממצאים מרמזים שרק פתוגנים מסוימים, שידועים ביכולתם לפגוע במערכת העצבים ולהדביק את העובר, עשויים למלא תפקיד בפגיעה בהתפתחות. הם מדגישים את החשיבות של חיזוק דרכי המניעה, במיוחד ל-CMV ובמיוחד במקומות שבהם שיעורי הזיהום גבוהים יותר.

מה אומרים המומחים?

למחקר צורף מאמר מערכת של ד"ר מרק שלייס, מומחה למחלות זיהומיות בילדים מאוניברסיטת מינסוטה. במאמר הוא מציין שהגורמים לעלייה בשכיחות האוטיזם

שנויים כיום במחלוקת פוליטית סוערת בארה"ב. בשיחה עם CIDRAP אמר שלייס שהממצאים מדגישים את הצורך בחיסון נגד CMV ושיש להקפיד גם על החיסון נגד אדמת. "אחד הפתרונות, לפחות לחלק מהפרעות הספקטרום האוטיסטי, הוא לתת יותר חיסונים", אמר.

פרופ' אפי בילבסקי, מומחה למחלות זיהומיות בכלל ולזיהומים מולדים בפרט, ממרכז שניידר לרפואת ילדים, אמר כי "כל מחקר גדול בהקשר של מחלות זיהומיות והשלכות נוירולוגיות ארוכות טווח, לרבות אוטיזם, הינו מבורך, אבל יש מחקרים שפותרים שאלות חדשות ויש כאלה שסוגרים שאלות ישנות".

לדבריו, "לקחת בסל אחד 975 ילדים עם אבחנה של TORCH, כמחציתם עם CMV מולד סימפטומטי ואסימפטומטי ומחציתם עם שלל אבחנות מולדות אחרות (הרפס מולד, טוקסופלסמוזיס, אדמת וסיפיליס מולד) כאבחנה אחת שנקראת TORCH, לא מקדם את הידע שלי כקלינאי במצב רפואי ספציפי אחרי אבחנה של תינוק יחיד.

"גם החלוקה לתחלואה ספציפית כפי שנמסרה במאמר, בלי פירוט לגבי הממצאים אחרי הלידה (CMV מולד סימפטומטי או לא? מעורבות מוחית או בעיית שמיעה בלבד? טוקסופלסמוזיס סימפטומטי או לא?), לא עוזרת בתשובה לשאלה החשובה שנשאלה".

פרופ' בילבסקי מציין: "האם אני חושב שתינוק עם זיהום מולד בטוקסופלסמה ומעורבות מוחית נמצא בקבוצת סיכון גבוהה יותר לאוטיזם? ודאי, שהרי פרופסור שי אשכנזי לימד אותי ש'כמה שאתה יותר חולה, אתה פחות בריא'. אבל האם תינוק עם CMV מולד עם הדמיית מוח תקינה אחרי הלידה ושמוגדר כאסימפטומטי הינו בסיכון לאוטיזם? אני לא חושב שזה הוכח".

על כן, לדבריו, "נדרשות עבודות מדויקות יותר, עם הגדרות מדויקות יותר על מנת לתת בסופו של יום תשובות לשאלות של הורים שיושבים מולנו במרפאות ושואלים בגיל שבועיים את השאלות הקשות הללו".

לסיום הוסיף: "לשמחתי, הרבה מהספרות בנושא זיהומים מולדים יצאו ממדינת ישראל ואני מקווה שבקרוב תהיינה לנו הבשורה לעולם גם בשאלת מחקרית

מעניינת זו".

🔔 הירשמו לקבלת עדכונים בנושאים שעלו בכתבה <

חדשות

מענק למחקר ישראלי-אמריקאי: התועלת מטיפול בתרופות GLP-1

הקרן הדו-לאומית למדע ארה"ב-ישראל תממן מחקר לזיהוי מטופלים הצפויים להפיק את התועלת הגדולה ביותר מטיפול באגוניסטים לקולטן GLP-1

מערכת דוקטורס אונלי 08:54 ,18.10.2026

Get Notifications

זריקת הרזיה GLP-1 (אילוסטרציה)

הקרן הדו-לאומית למדע ארה"ב-ישראל (BSF) אישרה מתן מענק מחקר לצוות חוקרים ישראלי-אמריקאי, שינסה לזהות אילו מטופלים מבוגרים צפויים להפיק את התועלת הגדולה ביותר מטיפול בתרופות ממשפחת האגוניסטים לקולטן GLP-1

(GLP-1 RA). לשם כך ישלבו החוקרים נתוני עולם אמיתי (Real-World Data) עם מודלים של סימולציה מתקדמת.

עוד בעניין דומה

מענק מחקר ליחידת ההשתלות בהדסה מטעם הקרן הלאומית למדע

זריקת מרץ: 15 מיליון דולר יושקעו במחקר מחלות אוטואימוניות

גאוה ישראלית: חוקרת מאסותא זכתה במענק בינלאומי בלעדי

את המחקר מהצד הישראלי מובילים חוקרי שירותי בריאות כללית בהובלת פרופ' אורנה רגס מאוניברסיטת אריאל, פרופ' דרור דיקר, מנהל המרכז הרב תחומי לטיפול בעודף משקל בבית החולים השרון וד"ר גיל לביא, ראש אגף תכנון ואסטרטגיה בהנהלת כללית, יחד עם ד"ר ליאורה שמואלי מאוניברסיטת בר אילן. מהצד האמריקאי משתתפים חוקרים מאוניברסיטת סטנפורד ומאוניברסיטת ג'ונס הופקינס.

המענק עומד על כ-250 אלף דולר לתקופה של עד שלוש שנים. במכתב האישור נכתב כי הקרן מצפה ששיתוף הפעולה בין החוקרים בשתי המדינות יבוא לידי ביטוי בפרסומים מדעיים משותפים וכי המשך התמיכה מדי שנה מותנה בדיווחי התקדמות.

הקרן הדו-לאומית למדע הוקמה כדי לממן מחקרים משותפים לחוקרים מישראל ומארה"ב ומעניקה מענקים לאחר תהליך שיפוט תחרותי.

חדשות

כמחצית מוועדות האתיקה במוסדות הבריאות אינן פעילות

סקר ארצי חדש מגלה כי רוב מוסדות הבריאות אמנם הקימו ועדת אתיקה כמתחייב בחוק, אך בהיעדר הכשרה לחברי הוועדות ואי נגישות למטופלים, רובן מתכנסות פעם בשנה לכל היותר

מערכת דוקטורס אונלי 15.10.2026, 09:01